

Adam Barabasz, Joanna Jancz, Marcin Piechocki

**MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA NAUKOWA
WYDZIAŁU NAUK POLITYCZNYCH I DZIENNIKARSTWA UAM
„UNIA EUROPEJSKA – ROSJA. DROGI WYJŚCIA Z KRYZYSU.
PUNKT WIDZENIA NIEMIEC, ROSJI I POLSKI”,
POZNAŃ, 23–24 CZERWCA 2016 R.**

Trwający od ponad dwóch lat kryzys w relacjach Unii Europejskiej i Rosji, spowodowany aneksją Krymu, wpłynął nie tylko na sytuację na naszym kontynencie. Ostre słowa pod adresem prezydenta Rosji płynęły również z USA, natomiast UE zdecydowała o wprowadzeniu sankcji wobec Rosji oraz osób odpowiedzialnych za naruszenie integralności terytorialnej Ukrainy. Reakcja UE była szeroko komentowana. Zastanawiano się między innymi, czy dość zachowawcze działanie i „zajęcie stanowiska” może przynieść pożądane skutki. Nad tymi oraz innymi zagadnieniami pochylili się naukowcy z Polski, Niemiec i Rosji, którzy spotkali się 23 i 24 czerwca na Wydziale Nauk Politycznych i Dziennikarstwa w ramach konferencji „Unia Europejska – Rosja. Drogi wyjścia z kryzysu. Punkt widzenia Niemiec, Rosji i Polski”. Pierwszego dnia, tuż po oficjalnym otwarciu konferencji, rozpoczęła się sesja plenarna. Debatowano nad rolą Niemiec w kształtowaniu polityki na linii UE–Rosja, poruszono kwestię Euroazjatyckiej Unii Gospodarczej w dialogu Rosji z Unią, odniesiono się do wybranych implikacji wzrostu roli międzynarodowej Niemiec dla współpracy z Rosją i Polską w dobie globalizacji i kryzysów UE w XXI w. a także kwestii niemiecko-rosyjskiej współpracy energetycznej w kontekście interesów państw członkowskich UE oraz legitymizacji władzy w Rosji w zestawieniu z europejskimi standardami. W pierwszym dniu konferencji

odniesiono się również do takich tematów jak zachodnia strategia Rosji i przyszłość stosunków pomiędzy Rosją a UE, debata w Niemczech na temat przyszłości sankcji wobec Rosji, aneksja Krymu, skuteczność polityki UE względem partnerów wschodnich z uwzględnieniem stosunków z Rosją. Porównano stanowiska Polski i Niemiec wobec konfliktu na Ukrainie oraz przeanalizowano problem bezpieczeństwa energetycznego Polski w kontekście interesów gospodarczych Unii Europejskiej i Rosji.

W ostatnim panelu pierwszego dnia konferencji prof. Jadwiga Kiwerska wskazała na różnice w polityce na linii USA–Rosja i UE–Rosja, zwrócono uwagę na amerykańskie oceny relacji UE–Rosja w XXI w., przedstawiono znaczenie obwodu kaliningradzkiego w stosunkach Rosja–UE i rolę *soft power* w tych relacjach, wpływ kryzysu migracyjnego na prowadzoną politykę oraz miejsce Ukrainy w polityce Rosji w XXI w. Przeanalizowano również rolę Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa UE w konflikcie na Bliskim Wschodzie.

Drugi dzień konferencji został podzielony na dwie części. W pierwszej z nich mówcy skupili się na roli Rosji w polityce wschodniej Niemiec w XXI w. oraz środowisku niemieckich *Russlandversteher*. Zaprezentowano również wyniki badań na temat wpływu polskich mediów na postrzeganie Rosji przez obywateli RP. W drugiej, zamykającej konferencję części zaprezentowano sposób, w jaki media w Polsce odniosły się do reakcji UE na interwencję Rosji na Ukrainie w 2014 r., przeanalizowano działania Parlamentu Europejskiego dotyczące kryzysu ukraińskiego w latach 2013–2014, a także stosunek polskiej opinii publicznej do wydarzeń na Ukrainie.

Każdą część obrad plenarnych kończyła dyskusja, podczas której prelegenci mogli odnieść się do tez prezentowanych przez pozostałych mówców oraz odpowiadać na pytania związane z własnym wystąpieniem.

Referaty wygłosili: prof. dr hab. Jochen Franzke (UP, Poczdam), prof. dr Andrej Kinyakin (RUDN, Moskwa), prof. zw. dr hab. Erhard Cziomer (KAAFM, Kraków), prof. dr hab. Beata Molo (KAAFM, Kraków), prof. dr hab. Andrzej Stelmach (UAM, Poznań), prof. dr Vasily Fedortsev (RISF, Kaliningrad), Sebastian Marx (UP, Poczdam), prof. zw. dr hab. Piotr Mickiewicz (DSZW, Wrocław; AMW, Gdynia), prof. dr hab. Andrzej Podraza (KUL, Lublin), dr Radosław Grodzki (IZ, Poznań), prof. dr hab. Maciej Walkowski, prof. zw. dr hab. Jadwiga Kiwerska (IZ, Poznań), prof. dr Sergey Stepanov (RUDN, Moskwa), prof. zw. dr hab. Bogdan Koszel (UAM, Poznań), prof. dr hab. Łukasz Donaj (UAM, Poznań), dr Adam Barabasz (UAM, Poznań), prof. dr hab. Michał Kosman (UKW, Bydgoszcz), prof. dr hab. Izabela Janicka (UE, Poznań), dr Dominika Narożna i prof. dr hab. Wojciech Nowiak, dr Beata Przybylska-Maszner (UAM, Poznań), prof. zw. dr hab. Andrzej Sakson (UAM, Poznań), dr Marcin Piechocki (UAM, Poznań), mgr Joanna Jancz (UAM, Poznań).

Na zakończenie konferencji jej główny organizator, prof. Bogdan Koszel z WNPiD UAM, powiedział m.in.:

Po stronie UE i Rosji widać jednak tendencje do przełamania impasu we wzajemnych relacjach. Wprawdzie decyzją Konferencji Ambasadorów UE sankcje wobec Rosji zostały przedłużone do stycznia 2017 r. (tytułem retorsji ze strony Rosji pojawiło się embargo na unijną żywność), ale jesienią odbędzie się w instytucjach unijnych poważna debata nad całokształtem stosunków między Federacją Rosyjską a UE, która nakreśli ich perspektywy na najbliższe lata. Trudno przewidzieć, w jakim kierunku pójdą te działania, bo szybko zmieniająca się rzeczywistość komplikuje planowanie.

Konferencja stanowiła kolejną okazję do spotkania badaczy z Polski, Niemiec i Rosji – pierwszą było seminarium w Poczdamie w sierpniu 2015 r., które będzie kontynuowane w październiku tego roku. Konferencja na Wydziale Nauk Politycznych i Dziennikarstwa pozwoliła zbadać problem relacji UE–Rosja z innej niż dotychczas perspektywy. Pojawiły się nowe głosy, a także nowe wątki związane z wydarzeniami, do których doszło od poprzedniego seminarium. Akademicka debata nie poprawi stosunków UE i Rosji, ale może pomóc lepiej zrozumieć ich różne punkty widzenia.